

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 7591/2023
29.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље-противтужене АА и тужиље мал. ББ, чији је законски заступник мајка АА, обе из ..., чији је пуномоћник Дина Бајрамовић, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца ВВ из ..., чији је пуномоћник Малина Веселић, адвокат из ..., ради развода брака, вршења родитељског права и издржавања, одлучујући о ревизији туженог-противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 491/22 од 23.11.2022. године, у седници одржаној 29.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог-противтужиоца ВВ из ... изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 491/22 од 23.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 523/21 од 30.08.2022. године, која је исправљена решењима истог суда П2 523/21 од 29.09.2022. године и П2 523/21 од 05.10.2022. године, ставом првим изреке, тужбени захтев тужиље-противтужене АА и мал. ББ је делимично усвојен. Ставом другим изреке, разведен је брак закључен између тужиље-противтужене и туженог-противтужиоца, закључен 22.06.2019. године, уписан у матичну књигу венчаних која се води за матично подручје ..., под текућим бројем ... за текућу 2019. годину на основу члана 51. Породичног закона Републике Србије. Ставом трећим изреке, утврђено је да ће над заједничким малолетним дететом парничних странака ББ рођеном ... године, мајка АА самостално вршити родитељско право и да ће пребивалиште мал. детета бити на адреси мајке. Ставом четвртим изреке, утврђено је да ће се лични контакт туженог-противтужиоца и мал. ББ одвијати на тај начин што ће отац сваке друге суботе долазити по мал. ББ на мајчину адресу у 9 часова и враћати је у недељу у 20 часова; током радне недеље када отац не проводи викенд са мал. ББ, сваког уторка и четврта преузимаће мал. ББ из вртића и враћати на адресу мајке у 20 часова; када отац проводи викенд заједно са мал. ББ преузимаће ћерку средом из вртића и враћати је на адресу мајке у 20 часова; евангелистички Божић 24.12. и 25.12. мал. ББ ће проводити код оца са ноћењем, тако што ће је отац преузимати са мајчине адресе уколико је субота или недеља у 9,00 часова и враћати је на адресу мајке наредног дана у 20,00 часова, односно уколико је радни дан, отац ће дете преузимати из вртића; зимски распуст парним годинама мал. ББ ће након

евангелистичког Божића који је 25.12. остати код оца и провести распуст до 02.01. када ће је отац враћати на адресу мајке до 12,00 часова, а остатак зимског распуста мал. ББ ће провести са мајком на који начин је обухваћен православни Божић, а наредне године мал. ББ ће провести прву половину распуста код мајке од 26.12. до 08.01. када ће отац преузимати са мајчине адресе у 10,00 часова и остатак распуста ће провести са њим, на који начин ће дете провести са мајком православни Божић; летњи распуст ће мал. ББ првих дванаест дана јула и првих дванаест дана августа у континуитету са ноћењем проводити код оца, а остатак са мајком, с тим да ће отац мал. ББ првог дана јула и првог дана августа преузети у 10,00 часова, а враћати 12. јула, односно 12. августа на мајчину адресу у 20,00 часова, мајчину славу 21.11. мал. ББ ће сваке године проводити са мајком, евангелистички Ускрс у трајању од четири дана мал. Теа ће проводити са оцем, а сваки православни Ускрс са мајком, с тим да у случају поклапања евангелистичког и православног Ускрса родитељи ће делити те дане на тај начин што ће мал. ББ петак и суботу провести код мајке једне године, а недељу и понедељак код оца, а наредног поклапања Ускрса обрнуто и дечији рођендан по договору родитеља. Преко овако уређеног начина одржавања личних контакта оца и мал. ББ, а до траженог тужбени захтев је одбијен. Ставом петим изреке, обавезан је тужени-противтужилац да на име свог доприноса за издржавање мал. ББ плаћа месечно износ од 16.000,00 динара почев од 01.04.2021. године, као дана подношења тужбе, па убудуће, док за то постоје законски услови и то најкасније сваког 05.-ог у месецу за текући месец, на текући рачун мајке наведен у том ставу, с тим што је тужени-противтужилац у обавези да доспеле рате исплати одједном. Преко досуђеног износа, до тражених 25.000,00 динара, тужбени захтев је одбијен. Ставом шестим изреке, одбијен је у целости противтужбени захтев којим је предложено да се разведе брак тужиље-противтужене и туженог-противтужиоца; да се мал. ББ повери тужиљи-противтуженој на самостално вршење родитељског права; да се уреди начин одржавања личних односа мал. ББ и оца тако да се виђања одвијају сваког викенда од петка у 19 часова до недеље у 19 часова и сваког уторка и четвртка од 14 до 19 часова, тако што ће отац долазити по дете и враћати га на адресу мајке, државним празницима непарним годинама; верским празницима које празнује тужени-противтужилац, а уколико се празници поклапају мал. ББ ће парним годинама верске празнике проводити са оцем, а непарним годинама са мајком, прву половину летњег распуста од 01. до 31. јула, прву половину зимског распуста оним годинама када са туженим-противтужиоцем слави Нову Годину, а када са тужиљом-противтуженом слави Нову годину, другу половину зимског распуста, прву половину пролећног распуста и дечије рођендане непарним годинама; да се обавезе тужени-противтужилац да доприноси издржавању мал. ББ месечним износом од 6.000,00 динара почев од дана доношења пресуде па док за то постоје законски услови. Ставом седмим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж2 491/22 од 23.11.2022. године одбио као неосновану жалбу туженог-противтужиоца и пресуду Основног суда у Новом Саду П2 523/21 од 30.08.2022. године, исправљену решењима истог суда П2 523/21 од 29.09.2022. године и П2 523/21 од 05.10.2022. године, у побијаном делу којим је усвојен тужбени захтев и одбијен противтужбени захтев у погледу начина одржавања личних односа и дечијег издржавања потврдио.

Против правноснажне пресуде донете у другостепеном поступку, у делу који се односи на начин одржавања личних односа, тужени-противтужилац је благовремено

изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) Врховни касациони суд је нашао да ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Новом Саду П2 523/21 од 30.08.2022. године (донетом у овом поступку), разведен је брак тужиље-противтужене АА и туженог-противтужиоца ВВ, њихова малолетна ћерка ББ, рођена ... године, поверена је мајци на самостално вршење родитељског права а отац је обавезан да доприноси издржавању малолетног детета. Фактичка заједница супружника прекинута је пре тога, у марту 2021. године, када је тужиља-противтужена са тужиљом мал. ББ напустила заједничко домаћинство странака и вратила се код родитеља, где и даље живе. Малолетна ББ похађа ... и уредног је развоја. У тренутку пресуђења узраста је од ... године. У току поступка донето је решење којим је привремено, до правоснажног окончања поступка, уређен модел виђења мал. ББ са оцем. Након спроведеног поступка, центар за социјални рад је предложио модел видел виђења детета са оцем, који је предлог суд прихватио, уз проширење тог модела у делу који се односи на време које ће отац и ћерка проводити у току летњег распуста, тако што је уместо предложених 10 дана, одређено да ће заједно проводити по 12 дана у јулу и августу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 61. став 1. Породичног закона уредио начин одржавања личних односа мал. ББ са оцем по моделу предложеном од стране органа старатељства, који је делимично кориговао проширивши модел виђења оца са дететом.

Другостепени суд је овакву одлуку првостепеног суда прихватио као правилну, посебно имајући у виду узраст малолетног детета, њен животни ритам, радни ангажман родитеља и њихове животне прилике. И по становишту другостепеног суда одређен начин виђања оца и малолетне ћерке у најбољем је интересу детета.

На основу утврђених чињеница и прихваћеног мишљења органа старатељства, нижестепени судови су правилном применом материјалног права одлучили о начину одржавања личних односа детета са оцем.

Чланом 3. став 1. Конвенције о праву детета, прописано је да у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја су интереси детета, без обзира на то да ли их спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела. Ставом 2. истог члана, прописано је да се државе чланице обавезују да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законитих старатеља или других појединаца који су правно одговорни за дете и предузимају у том циљу све потребне законодавне и административне мере.

Породични закон у члану 6. став 1. прописује да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета. Одредбом члана 61. тог закона, уређени су лични односи детета са родитељем са којим не живи, а одредбом члана 270. да је, пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права, суд дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовањем породичним односима.

Дакле, најбољи интерес детета је основни критеријум којим се суд има руководити када одлучује о заштити права детета. Притом, реч је о правном стандарду па се у сваком конкретном случају цени према околностима случаја а везано пре свега за узраст и пол детета и његове емотивне и развојне потребе.

Чињенице битне за доношење правилне одлуке нижестепени судови су утврдили правилном применом члана 266. став 1. Породичног закона имајући у виду налаз и стручно мишљење Центра за социјални рад, али и конкретне прилике, због чега је у једном делу овај налаз и коригован у смислу проширења модела виђања детета са оцем у току летњег распуста. И по становишту овог суда, моделом виђања који је одређен, омогућиће се одржавање квалитетних и континуираних односа између оца и детета и исти пружа добру основу за даље развијање тих односа у смислу њиховог продубљивања и развијања осећаја блискости између оца и детета, при чему је такав модел адекватан актуелном тренутку и узрасту детета од ... године. Стога су неосновани ревизијски наводи да није вођено рачуна о најбољем интересу детета.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић